

Reguleringstilladelse til udlæg af gydegrus

Horsens Kommune har modtaget en ansøgning om tilladelse til at udlægge gydegrus og marksten som 5 gydebanker for ørreder. Det ansøgte ønskes etableret i Skelbækken på matriklerne 12a, 12c, 5l, Brund By, Skjold og 5d, 6a, Sejet By, Uth.

Det ansøgte kræver tilladelse efter vandløbslovens § 17 og bekendtgørelse om regulering og restaurering af vandløb m.v. § 3. Se lovtekst i Bilag 1.

Se kortet nedenfor, hvor placeringen af de 5 gydebanker ses med gule streger.

Horsens Kommune

Luftfoto 2024 © DAF. Gydebanker er markeret med gul streg. Desuden jordstykker og matrikelnummer med rød streg.

Tilladelse

Horsens Kommune meddeler hermed tilladelse til følgende:

- Anlæg af 5 gydebanker ved udlæg af samlet 30 m³ gydegrus og 73 stk. marksten.

Lovhjemmel

Tilladelsen er meddelt i henhold til § 17 i vandløbsloven (LBK nr 1217 af 25/11/2019) og § 3 i Bekendtgørelse nr. 834 af 27. juni 2016 om vandløbsregulering og -restaurering.

Vilkår

Tilladelsen meddeles på følgende vilkår:

Horsens Kommune

1. Det er ejerens pligt, at sørge for, at udfører af arbejdet overholder vilkårene samt gældende lovgivning i øvrigt. Kopi af denne afgørelse skal derfor udleveres til, og kendes af udførende entreprenør.
2. Projektet udføres som beskrevet i ansøgningsmaterialet, se Bilag 4.
3. Funktionen af eventuelle dræn indenfor projektområdet skal bibeholdes.
4. Der må maksimalt ske en opstuvning af vandspejlet på 5 cm ved starten af gydebanken.
5. Projektudførelsen må ikke give anledning til materialeflugt eller anden forurening, der kan skade vandløbet.
6. Gydebanker etableres med udlæg af følgende fraktioner: 85% sten str. 16-32 mm og 15% sten str. 32-64 mm.
7. Marksten udlægges spredt og varieret på de 5 gydebanker
8. Gydebanker etableres med en hældning på 3-5 promille.
9. Tilladelsen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden for 3 år fra dato af afgørelsen.
10. Projektet skal udføres fra og med marts til og med oktober som er uden for ørredernes gydeperiode.

Begrundelse for afgørelsen

Idet at Skelbæk er et vandløb, der løber over flere matrikler, er det Horsens Kommunes vurdering, at Skelbæk er omfattet af vandløbsloven.

Alle ændringer af vandløbets dimensioner (bundkote, brinkanlæg) kræver en reguleringstilladelse (se lovtekst, Bilag 1).

Formålet med vandløbsloven er at sikre den fortsatte afvanding under hensyntagen til de miljømæssige krav til vandløbskvaliteten, som fastsættes i henhold til anden lovgivning.

Begrundelse for af afgørelsens vilkår

Det er kommunens vurdering, at udlæg af gydegrus med en hældning på 4-5 promille, i en højde på 25 cm og i en længde på mellem 6 og 13 m ikke medfører ændring i vandløbets dimension, der vil forårsage en ændret mulighed for afvanding.

Det er kommunens vurdering, at projektet, med vilkår om, at dræn fortsat skal være i funktion og en maksimal vandspejlshævning ved start af gydebanken på 5 cm, ikke medfører en afvandingsmæssig begrænsning for opstrømsliggende lodsejere.

Det er kommunens vurdering, at projektet får en neutral effekt på vandløbets naturtilstand nedstrøms i vandløbssystemet idet, at der er stillet vilkår om, at projektet ikke må medføre materialeflugt mm. Selve gydebanken får en positiv påvirkning på den samlede kvalitet i vandløbet, idet den bygges op i fraktioner, der egner sig til ynglested for flere arter af fisk samt levested for smådyr og vil resultere i en øget vandkvalitet.

Samlet vurdering

Det er Horsens Kommunes vurdering, at det ansøgte reguleringsprojekt ikke medfører en afvandingsmæssig konsekvens for lodsejerne langs Skelbæk.

Lov om vandplanlægning

Det ansøgte vurderes at være i overensstemmelse med miljømål fastlagt jf. lov om vandplanlægning for målsatte vandforekomster.

Dette begrundes med, at det ansøgte vurderes at være en positiv påvirkning på tilstandselementerne fisk og smådyr. Dette skyldes, at udlæg af gydegrus skaber et ynglested for flere arter af fisk, og et godt levested for en del arter af smådyr, der foretrækker et substrat bygget op af sten og grus i stedet for en vandløbsbund bestående af sand og blødt sediment. Ligeledes vurderes det, at en øget variation i vandløbet vil skabe bedre vandkvalitet og bedre vilkår for fisk og smådyr.

Det ansøgte vurderes at have en neutral effekt på kvalitetselementet *planter*, kvalitetselementet *bentiske alger* og kvalitetselementet *vandkemi*.

Habitatbekendtgørelsen

Horsens Kommune vurderer, at projektet ikke har en negativ indvirkning på Natura 2000-områder eller bilag IV-arter (se habitatvurdering i Bilag 3).

Afgørelsen vurderes samlet at være i overensstemmelse med lovens formål, kommuneplanens retningslinjer og gældende Natura 2000-planer.

Sagens faktiske oplysninger

Horsens og Omegns Sportsfiskerforening har søgt om tilladelse til at udlægge 5 gydebanker bestående af gydegrus og større sten.

Bankerne ønskes udlagt for at forbedre vilkårene for fisk og smådyr i vandløbet. Projektet vil blive finansieret med fisketegnmidlerne fra DTU Aquas gruspulje.

Horsens Kommune har besigtiget strækningen d. 10.06.2025.

Skelbæk

Skelbæk er et privat mindre vandløb., beliggende i landzone. Skelbæk er beskyttet og målsat fra omtrent 300 meter opstrøms Bollervej.

Lov om vandplanlægning

Skelbæk er målsat til en god økologisk tilstand på hele projektstrækningen.

Den samlede økologiske tilstand for Skelbæk er af staten vurderet til at være 'moderat økologisk tilstand', hvilket er baseret på undersøgelse af smådyr, fisk og specifikke kemiske stoffer. Der er ukendt tilstand mht planter og alger.

Der er god kemisk tilstand af vandkvaliteten i Skelbæk.

Offentliggørelse af reguleringsprojektet

Horsens Kommune

Offentliggørelse af reguleringsprojektet / høringer

Projektforslaget har været offentliggjort i en 4 ugers periode på Horsens Kommunes hjemmeside; www.horsens.dk.

Horsens Kommune har ikke modtaget nogen bemærkninger til projektet.

Interesserede myndigheder

Projektet har været i en 2 ugers høring hos interesserede myndigheder. Horsens Kommune har modtaget bemærkning fra Fiskeristyrelsen, der anbefaler gennemførsel af projektet. Horsens Kommune har modtaget bemærkning fra Horsens Museum om, at museet ikke har bemærkninger til projektet, men at museumslovens generelle bestemmelser er gældende.

Partshøring

Projektet har været i 2 ugers partshøring hos ansøger og nabolodsejere

Der er i partshøringsperioden ikke indkommet bemærkninger til projektet.

Klageadgang

Der kan klages skriftligt over denne afgørelse til Miljø- og Fødevareklagenævnet.
Se hvordan i Bilag 2.

Udnyttelse af afgørelsen

Afgørelsen må ikke udnyttes, inden klagefristen er udløbet. Hvis der bliver klaget over afgørelsen inden klagefristens udløb, må tilladelsen ikke udnyttes, før nævnet har truffet afgørelse i sagen.

Horsens Kommune meddeler, hvis der indkommer klager

I øvrigt

Afgørelsen fritager ikke for at søge evt. påkrævede tilladelser efter anden lovgivning.

Med venlig hilsen

Flemming Degnbol

Kort- og Landmålingstekniker

Telefon direkte: 42 60 44 14

Mail: tefd@horsens.dk

Husk, at du ikke må sende følsomme eller fortrolige oplysninger til os på mail. Det gælder f.eks. cpr-nummer, helbredsmæssige eller økonomiske oplysninger. Læs, hvad du i stedet kan gøre på www.horsens.dk/sikkermail

Bilag 1: Lovtekster

Bilag 2: Klagevejledning

Bilag 3: Habitatvurdering

Bilag 4: Ansøgningsmateriale

Reguleringstilladelsen er sendt til følgende:

Lodsejer matr. nr. 12a, Brund By, Skjold

Lodsejer matr. nr. 12c, Brund By, Skjold

Lodsejer matr. nr. 5l, Brund By, Skjold

Lodsejer matr. nr. 5d, Sejet By, Uth

Lodsejer matr. nr. 6a, Sejet By, Uth

Reguleringstilladelsen er sendt til orientering til:

Hedensted Kommune

Danmarks Naturfredningsforening, Lokalforening Horsens via. digital postkasse til hovedkontoret

Danmarks sportsfiskerforening

Fiskeristyrelsen

Bilag 1 – Lovtekster

Vandløbsloven

Kapitel 6

Regulering m.v. af vandløb og anlæg af nye vandløb

Regulering af vandløb

§ 17. Vandløb må kun reguleres efter vandløbsmyndighedens bestemmelse.

Bekendtgørelse om vandløbsregulering og -restaurering m.v.

Kapitel 2

Regulering af vandløb m.v.

§ 3. Vandløb må kun reguleres efter vandløbsmyndighedens bestemmelse

Bilag 2 - Klagevejledning

Afgørelse om tilladelse til udlæg af gydegrus i Skelbæk kan jf. vandløbslovens § 80 påklages til Miljø- og fødevareklagenævnet. Afgørelsen kan påklages af den afgørelsen er rettet til samt af alle, der har en væsentlig individuel interesse i sagens udfald. Desuden kan den påklages af Danmarks Naturfredningsforening og Danmarks Sportsfiskerforening. Dette gælder dog ikke klager over erstatninger og andre økonomiske spørgsmål, der i medfør af lovens § 24 skal behandles af taksationskommissionen.

Klager til Natur- og Miljøklagenævnet indgives via Klageportalen, som du finder et link til på forsiden af www.nmkn.dk. Klageportalen ligger på borger.dk og virk.dk. Klagen sendes gennem Klageportalen til den myndighed, der har truffet afgørelsen. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden i Klageportalen. Når du klager, skal du betale et gebyr på kr. 900,- (private)/ 1800,- (organisationer og virksomheder). Du betaler gebyret med betalingskort i Klageportalen. Klagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til den myndighed, der har truffet afgørelse i sagen. Myndigheden videregiver herefter anmodningen til Klagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt din anmodning kan imødekommes.

Klagen skal være modtaget hos afgørelsesmyndigheden inden 4 uger fra den dag afgørelsen er offentligt bekendtgjort. Tilladelse til regulering er offentliggjort **d. 30. juni 2023**.

Klager over økonomiske forhold rettes til Taksationskommissionen for Vejle, c/o Retten i Horsens, Godsbanegade 2, 8700 Horsens. En klage over økonomiske forhold sendes til Horsens Kommune på mailadressen naturogmiljoe@horsens.dk.

Bilag 3 - Habitatvurdering

Jf. habitatbekendtgørelsens § 6 stk. 1-4 (bekendtgørelse nr. 1240 af 24. oktober 2018) skal der forud for meddelelse af tilladelse til regulering af vandløb foretages en vurdering af om projektet i sig selv eller i sammenhæng med andre planer og projekter kan påvirke Natura 2000-områder eller bilag IV-arter i området væsentligt.

Der kan kun meddeles dispensation, hvis det vurderes, at projektet ikke medfører:

- skade på de naturtyper, som området er udpeget for
- skade på levesteder for de arter, som området er udpeget for
- eller betydelige forstyrrelser for bilag IV-arter.

Natura 2000

Projektområdet ligger ca. 3,2 km fra nærmeste Natura 2000 område, som er Natura 2000 område nr. 52 (Habitatområde H52, Horsens Fjord, havet øst for og Endelave).

Udpegningsgrundlaget for området fremgår af Miljøstyrelsens hjemmeside:

<https://sgavmst.dk/natur-og-jagt/naturindsatser/natura-2000/udpegningsgrundlag>

Alene på baggrund af den store afstand til det internationale naturbeskyttelsesområde og projektets beskudte omfang er det Horsens Kommunes vurdering, at det kan udelukkes, at projektet kan skade arter eller naturtyper, som udgør udpegningsgrundlaget for Natura 2000-området. Dette begrundes med, at der er tale om en lokal restaurering af et vandløb, der medfører en øgning i vandløbets naturkvalitet. Arter som bæklampret og odder, der er på udpegningsgrundlaget og som er mobile også udenfor Natura 2000 områdets afgrænsning, vil derfor, med det ansøgte projekt, få forbedrede muligheder for at udnytte Skelbæk fremadrettet, idet der med projektet skabes bedre forhold for fisk.

Der er vedtaget en Natura 2000-plan for det internationale naturbeskyttelsesområde og projektet vurderes at være foreneligt med planens bevaringsmålsætninger.

Bilag IV-arter

En række arter af planter og dyr, de såkaldte bilag IV-arter, er omfattet af en særlig streng beskyttelse i alle EU-medlemsstater herunder Danmark. Det gælder for dyrearterne, at der er et generelt forbud mod at beskadige eller ødelægge yngle- og rasteområder i deres naturlige udbredelsesområde, mens der for plantearterne er forbud mod at ødelægge dem. Forbuddet gælder uanset om disse dyr og planter findes indenfor eller udenfor beskyttede naturområder.

Horsens Kommune har kendskab til, at der omkring projektområdet lever følgende bilag IV arter; odder, stor vandsalamander, arter af flagermus, spidssnudet frø og grøn mosaikguldsmid.

Horsens Kommune har ikke kendskab til registreringer af nogen af de nævnte bilag IV arter i eller omkring projektområdet. Projektområdet udgør ikke noget potentielt yngleområde for hverken grøn mosaikguldsmid, stor vandsalamander eller arter af

flagermus, da grøn mosaikguldsmed og stor vandsalamander er tilknyttet vandhuller og flagermus er tilknyttet ældre træer og bygninger.

Odde er tilknyttet vandløb. Horsens Kommune er af den opfattelse, at der ikke yngler eller raster odde i Skelbæk på den ansøgte strækning. Anlægsperioden vil kortvarigt kunne forstyrre fødesøgende odde, men idet at vilkår for arter af fisk forbedres af det ansøgte, vil det samlet medføre en forbedring af odderens fourageringsmuligheder.

Projektet vurderes derfor ikke at medføre forringelser på yngle- eller rasteområde for nogen af bilag IV-arterne.

Samlet vurdering vedr. udpegningsgrundlag og bilag IV-arter

Horsens Kommune vurderer således samlet, at projektet kan realiseres uden at:

- skade arter eller naturtyper som indgår i udpegningsgrundlaget for Natura 2000-områder
- indskrænke eller forringe egnede yngle- eller rastesteder for bilag IV-arter i området

Bilag 4 – Ansøgningsmateriale

Til

Horsens Kommune
Team Vandløb
vandlob@horsens.dk

Fra

Horsens Og Omegns
Sportsfiskerforening
Vandplejeudvalget
Att. Lars Veng
lars@vengrasmussen.dk

Vedr. ansøgning om tilladelse til restaurering af Skelbæk, Brund

Den 17. august 2024 gennemførte Horsens Og Omegns Sportsfiskerforening (HOS) efter tilladelse fra Horsens Kommune monitoringsfiskeri på cirka 100 meter af den nedre del af Skelbæk ved Brund. Monitoringen viste en "Ringe" miljøkvalitet på fiskeindekset: Ørredyngel havde en tæthed på 35,2 pr. 100 kvm. Mens ældre fiske havde en tæthed på 11,1 pr. 100kvm.

Men Skelbæk har vandkvalitet til ørreder, og HOS søger hermed om tilladelse til at udføre restaurering med gydebanker og skjulesten med henblik på at forbedre bækkens miljøtilstand.

Der er tale om et vandløb med en bredde på 1 – 1 ½ meter, en dybde på 10-40 cm. Den har en varieret bund med både grus, sten, lerklumper, og rødder. Der er generelt gode skjul under træer og brinker for fisk. Der er godt fald på bækken.

De 5 stræk, hvor HOS ønsker at lave restaurering er markeret på dette kort:

Disse planer er gennemgået ved vandløbet med 2 af de 3 lokale lodsejere tirsdag den 1. april:

- Mod øst: Malte Mortensen, Brund Strandvej 25, 7130 Juelsminde
- Mod vest, øst og syd: Sejet Planteforædling, Nørremarksvvej 67, 8700 Horsens (v. Driftsleder, Ove Jocumsen)

De to lodsejere havde ved gennemgangen ikke nogen yderligere kommentarer, end at restaureringen skal ske med hensyntagen til de dræn, der løber ud i bækken. Alle dræn er tydeligt angivet med markeringer, og HOS har placeret de 5 stræk udenfor områder med dræn.

Den sidste lodsejer på strækket, Tove Bang Jensen på Brund Strandvej 26 har angivet at aftaler med planteforædlingsvirksomheden som forpagter hendes jord, er i overensstemmelse med hendes ønsker.

Der er så meget fald på bækken de angivne 5 stræk, der ikke vil ske nævneværdig opstuvning af vand i løbet. HOS dokumentere at der ikke sker opstuvning på grund af restaureringen mere end maksimalt 10 meter opstrøms. Dette vil ske med den såkaldte "stokkemetode" som anbefalet af DTU Aqua.

HOS vil anvende grus af den af DTU Aqua foreskrevne blanding til mindre vandløb bestående af 85% "nødder" (16-32mm i diameter) og 15% singels. (32-64mm i diameter) Desuden vil HOS lægge større marksten (125-500mm) for at forebygge tilsanding ved at skabe turbulens, og som skjulesten for større fisk. Alle fra lokale leverandør.

Der er planlagt med følgende mængder:

	Grus (mål i meter)				Håndsten
	Længde	Bredde	Dybde	M3	Stk.
Skælbæk 1	11,0	1,5	0,25	4,125	17
Skælbæk 2	8,0	1,5	0,25	3	12
Skælbæk 3	13,0	1,5	0,25	4,875	20
Skælbæk 4	6,0	1,5	0,25	2,25	9
Skælbæk 5	10,0	1,5	0,25	3,75	15
Samlet				18,0	73

Udlægning vil ske fra vestsiden af bækken med de nødvendige maskiner til transport. Selve udlægningen vil ske med håndkraft og håndredskaber af frivillige fra HOS. Der er truffet aftale med Sejet Planteforædling om dette, og om hvor grus kan placeres kort inden udlægning.

Finansieringen af maskiner og grus vil finde sted gennem fisketegnsmidler via DTU Aqua. Udlægningen vil bedst kunne foretages i august til tidligt i oktober, lige inden gydesæsonen.

HOS vil advisere lodejere og Horsens Kommune om udførelsen i god tid efter godkendt ansøgning, og der vil blive foretaget monitoring på vandløbet op til 2 år efter udførelsen for at dokumentere effekten.

Kontaktperson for HOS på dette projekt er:

Lars Veng
lars@vengrasmussen.dk
 Tlf. 41881142